

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و برزنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

مصاحبه توسط فولکر هرمدورف

برگردان از: جاوید

۲۴ جولای ۲۰۱۵

«چه» هیچ وقت موعظه روز یکشنبه برگزار نکرده است

مصاحبه با بینچیو دل تورو در باره انقلابی کیوبانی ارنستو چه گوارا، پیشرفت اجتماعی در جزیره کارائیب و تغییر روابط میان واشنگتن و هاوانا

بینچیو دل تورو در کنار مجسمه چه گوارا در بوئنس آیرس (در یک کنفرانس مطبوعاتی به خاطر اولین نمایش فلم سودربرگ به نام «چه انقلاب و چه گوریل» ۲۸ اکتوبر ۲۰۰۸ در ارجنتاین) - عکس از مارکوس برندیچی رویتر

در جمهوری فدرال المان فلمی در دو قسمت راجع به بیوگرافی چه گوارا در بین فلمهای شناخته شده شامل است. بسیاری از رسانه ها شباهت فزینی تان را با چه گوارا برجسته می سازند اما علاقه مندی بیشتر من این است که از

نظر روانی چطور خود را برای فلمبرداری آماده ساختید . آیا در نقش چه گوارا ظاهر شدن برای شما یک رول مانند بسیاری از رول های دیگر بود ؟

نخیر در نقش « چه » ظاهر شدن برای من بسیار بالاتر از یک رول بود . در وقت آماده سازی فلم و فلمبرداری اصلی برای من این موضوع روشن شده بود . کار های مقدماتی و بحث راجع به محتویات فلم بسیار گسترده بود . ما برای فلم سفر های زیادی به کیوبا انجام دادیم تا در آن جا به طور مستقیم و معتبر در مورد مواد فلم آگاهی و معرفت حاصل کنیم . ما می خواستیم بیشتر در مورد **چه گوارا** تاریخ کیوبا و انقلاب کیوبا ، و به طور کلی از موادی که در دسترس است بیاموزیم ، از آن جایی که کارگردان فلم **اشتیفن سودربرگ** و من در ایالات متحده امریکا زندگی می کنیم به دلیل محاصره کیوبا برای ما مقدور نبود که به سادگی به هاوانا پرواز کنیم آن جا را از نزدیک مطالعه کنیم و با مردم صحبت کنیم .

برای هر بازدید ماضوروت به یک مجوز از مقامات ایالات متحده امریکا داشتیم . و در کیوبا هم در اوایل برای ما دشوار بود که اعتماد شان را به دست بیاوریم . که برای ما قابل درک بود .

در این جا دو خارجی از ایالات متحده امریکا آمده و توضیح می دهند که ما می خواهیم یک پروژه بزرگ فلم در باره زندگی « چه » و انقلاب کیوبا تهیه کنیم . من در حقیقت در پورتوریکو متولد شده ام و خود را امریکای لاتینی احساس می کنم . اما برای مخاطبان ما در کیوبا ما البته امریکائی به شمار می رفتیم و این بی اعتمادی شان برای ما قابل درک بود که آیا این پروژه واقعاً درست است موضوعش در مورد فلمبرداری ست . و در پایان یک فلم هالیوودی کیوبائی از آن بیرون می شود، که در حقیقت در ایالات متحده امریکا تهیه می گردد اما داستانش دیدگاه کیوبا را مطرح می کند .

هر بخش فلم ۱۳۵ دقیقه را احتواء می کند آیا این فلم به میزان قابل توجهی طولانی تر از محصولات معمول هالیوود نیست . در جمهوری فدرال المان طول بیش از حد فلم از نگاه یک تعداد منتقدان به عنوان یک مانع دیده می شود که به دسترس مخاطبان گسترده تر قرار گرفته نمی تواند . آیا واقعاً همین طور است ؟

موفقیت فلم خلاف این ادعا را ثابت می کند و ما یعنی کارگردان، فلمنامه نویس و بازیگر فلم همه به این عقیده هستیم که آنچه در مورد کیوبا و انقلاب یاد گرفتیم فکر می کنم در ارائه فلم به طرز ناخوشایندی کوتاه بود . به منظور توصیف از زندگی ، ایده ها و کارنامه های « چه » در تنوع واقعی و اصیل آن که توضیح داده می شد حد اقل شش ساعت دیگر هم به کار بود .

سهم فلم که بر اساس حقایق استوار است چه قدر است و سهم داستان در فلم چه قدر است ؟

همه چیز در فلم حقایق درست است . ما داستان فلم را واقعاً تحقیق کرده ایم به علاوه ما در تماس دایمی با دختر «چه» الیدا و سایر اعضای خانواده قرار داشتیم و صحبت های بیشماری که با رفقای همرمزم چریکی سابق وی در کیوبا و بولیویا و شاهدان عینی دیگر داشتیم . البته برای ساده سازی برخی از مفاهیم در یک فلم تا برای تماشاگران آماده استفاده گردد مفاهیم به شکل ساده آن گنجانیده شده اما هیچ چیزی اختراع نگردیده است همه چیز درست و واقعیت است .

برای اروپائی ها اکثراً مانند امریکائی ها دشوار است تا انگیزه های چه گوارا ، ریشه و قوه محرکه انقلاب کیوبا را واقعاً درک کنند . آیا برای شما یک مفهوم کلیدی برای درک بهتر وجود داشت ؟

در سر تا سر امریکای لاتین بسیاری از نا برابری ها بی عدالتی ها تبعیض و فقر وجود داشته و وجود دارد . که همه آن ها کرامت انسانی را جریحه دار می سازد مبارزه علیه این بی عدالتی ها فکر می کنم کلیدی برای درک و دانستن آن است . بسیاری از مردم عادی اغلب تئوری های سیاسی و مفاهیم انتزاعی مانند سوسیالیسم یا مارکسیسم را اکثراً نمی دانند .

آن ها به کار ، تعلیم و تربیه و مشارکت در زندگی اجتماعی و اگر فقیر و یا پیر و مریض باشند به کمک احتیاج دارند . به طور خلاصه خواهان یک زندگی در شأن و عزت هستند . در فلم ما بحث روی همین اختلافات است . « چه » هیچ سخنرانی روز یکشنبه برگزار نکرده بود .

او به جمعیت روستائی می گفت: «اگر شما خواندن و نوشتن را یاد ندارید بدانید که آن ها شما را فریب داده اند». این را مردم به سادگی درک می کردند . در این جملات هیچ نوع تلقین و هیچ دانش و حکمتی نبود غیر از پراتیک روزمره مردم . حتی در طول جنگ ، چریک ها به دهقانان و ارتش توده ئی و دهقانان بی زمین خواندن و نوشتن را آموزش می دادند .

تعلیم و تربیه برای آن ها نه تنها سلاحی برای مبارزه سیاسی بود بلکه از آن به خاطر مراقبت های صحی و شرکت در زندگی اجتماعی برای همه و منحصی یکی از شرایط زندگی انسانی کار می گرفتند .
چه گوارا و دیگر رفقای چریکش برای همین منظور مبارزه می کردند و انقلاب کیوبا هم به همین خاطر برپا شده بود که ما می خواهیم آن را در فلم به نمایش بگذاریم .

آیا شما به خاطری که اصلاً از پورتوریکو هستید توانستید به راحتی نه تنها با عقل بلکه با قلب نیز انقلاب کیوبا را درک کنید ؟

درک ، اهمیت و معنی کرامت در کیوبا و امریکای لاتین برای من احتمالاً یک کمی آسان تر تمام شد . از سوی دیگر زندگی و کار **چه گوارا** موضوع دروس در مکاتب پورتوریکو نیست .

چه گوارا در پورتوریکو در مجامع عمومی و توسط بسیاری از رسانه ها حتی شرور و اهریمن معرفی می شد . به طور مثال من در خردی باور کرده بودم که **چه گوارا** آدم بدی است . ما وقتی نام وی را می شنیدیم می ترسیدیم . ما فکر می کردیم که وی یک تیپ خطرناک است . اما در واقعیت ما هیچ چیز در مورد وی نمی دانستیم . بعدها که برایم کتاب تهیه کردم در یکی از آن کتاب ها عکسی از «چه» که در آن عکس وی خنده کرده بود، وجود داشت . آن تصویر معروف که توسط البرتو کوردا گرفته شده بود که اکنون در تی شارت ها چاپ می گردد را نمی گویم بلکه یک عکس ساده «چه» خندان . وی خنده بسیار گرم گیرا و صمیمی بر لب داشت نه مانند خنده کسی که دیگران را می خواهد مسخره کند .

عکس **چه گوارا** مرا کنجکاو ساخت ، سپس متن کتاب وی را خواندم که مرا بیشتر از پیش مجذوب خود ساخت **چه گوارا** نویسنده خوبی است اما نه از جمله نویسندگان بزرگ اما یکی از نویسندگانی است که واقعیت های موجود زندگی را می نویسد

نوشته های وی تحلیلی و اغلب سیاسی ست اما تا حدودی خنده دار و شاد هستند «چه» بسیار نکته سنج و ظریف بود . این جنبه از شخصیت وی را بسیاری از مردم کمتر و به سختی شناخته اند .

برای برخی ها «چه» امروز یک مارک تجاری مُد گردیده که به روی تی شارت ها چاپ می شود

بلی ، اما من آن را انتقاد نمی کنم . بسیاری از کسانی که تی شارت **چه گوارا** را می پوشند این کار را آگاهانه انجام می دهند . « چه » سمبول و نمادی از استثمارگران نیست ، بلکه از مردمان عادی است ، کسی که از منافع مردم دفاع و برای آن مبارزه کرده است این را بسیاری از مردم در سراسر جهان می دانند ، اگر چه آن ها اطلاعاتی کمتر در مورد جزئیات زندگی و جهان بینی سیاسی وی دارند .

در امریکای لاتین و در سراسر جهان بسیاری از مردم که اکثراً به نام « انزوا طلبان و بیگانه » یاد می گردند به «چه» اعتماد دارند به خاطر این که «چه» هیچ وقت آن ها را فریب نداده است و به اعتقادات خود همواره پایبند و وفادار باقی مانده است .

به غیر از زندگی و کارکرد های چه گوارا شما چه چیز دیگری در مورد کیوبا آموختید ؟

در واقعیت امر نمی توان **چه گوارا** را از کیوبا و تاریخ کیوبا را از **چه گوارا** جدا کرد هر دو باهم تعلق و پیوند دارند و هر دو یک واحد را تشکیل می دهند .

چه گوارا کدام بیگانه و بدون اطلاع از جهان و بهبودبخش روحانی نیست بلکه وی یک انقلابی است ، که سهم عمده ای در سرنگونی دیکتاتوری باتیستا و ایجاد یک کیوبای نو، کیوبای متفاوت از قبل داشت . البته او یکی از صد ها مبارزی بود که همراه با کارگران ، محصلان ، دهقانان و روشنفکران برای استقلال حاکمیت ملی و آزادی کیوبا جنگیدند .

کیوبا امروز جمعیتی بیشتر از یازده میلیون نفر دارد کشوری بدون مواد خام و بدون صنایع قابل ملاحظه و از مدت ۵۰ سال بدینسو در محاصره ایالات متحده امریکا قرار دارد با وجود آن ، این جزیره کوچک نویسندگان نامدار ، دانشمندان ، هنرمندان ، موسیقی دانان بازیگران سینما و ورزشکاران نخبه زیاده از دیگر کشور های امریکای لاتین در همه رشته ها تربیه کرده است شما این را چگونه توضیح می دهید ؟.

من به صورت مطلق نمی توانم چنین حکمی را درست ببینم. کیوبا یگانه کشور منطقه با استعداد های بزرگ نیست . در سراسر امریکای لاتین نویسندگان عالی مقام، فلمسازان ، موسیقی دانان و ورزشکاران خوب وجود دارند . به طور مثال پورتوریکو بهترین بازیکنان بیس بال دارد . اما مطمئناً مسأله چنین است که انقلاب کیوبا در خصوص رشد خلاقیت ها و فرهنگ سعی و تلاش زیادی کرد . در مورد سینما و فلم قبل از انقلاب من چیزی نمی دانم . سینمای امروز کیوبا در بالاترین سطح سینمای جهان است .

من مطمئن نیستم که آیا می توان گفت که بهترین ها از کیوبا آمده اند ، اما تعداد قابل توجهی از کارگردانان و بازیگران معروف و شناخته شده در کیوبا وجود دارد . شرایط برای توسعه هنر فرهنگ و ورزش در کیوبا بسیار مطلوب است ، حتی در دوران خردی تخیل و خلاقیت کودکان تشویق می گردد بدون در نظر داشت در آمد پدر و مادر کودکان .

می خواهم روی موضوع دیگری صحبت کنم . برای اجلاس سران کشور های امریکا که در ماه اپریل در پانامه برگزار گردید نماینده راست های افراطی « فلیکس رودریگز * » قاتل چه گوارا را دعوت کرده بودند ، شما این اقدام تحریک آمیز و عمدی در برابر کیوبا و تمام کشور های امریکای لاتین را چه گونه ارزیابی می کنید ؟

*- (فلیکس رودریگز مأمور سابق سیا متولد سال ۱۹۴۱ در هاوانا به خاطر سهم داشتن در حمله طراحی شده در خلیج خوکها توسط سی ای ای برای برانداختن دولت کیوبا و سهم گرفتن در بازجویی و قتل چه گوارا از مخالفین شناخته شده دولت کیوبا به شمار می رود)

احتمالاً برای ایجاد اختلال در دیدار بارک اوباما و رائول کاسترو وی را به آن جا سی ای ای گسیل کرده بود . اما در واقع چنین تحریکاتی هیچ چانس در روند اتحاد کشور های امریکای لاتین و هم چنان عادی سازی روابط کیوبا و امریکا

ندارد و نمی توانند از آن جلوگیری کنند . این روند به سان کلوله برفی است که به حرکت در آمده و دیگر نمی تواند متوقف گردد.

تکامل این پروسه را در مجموع شما زیادتیر مثبت ویا مشکل ساز ارزیابی می کنید ؟

من فکر می کنم پروسه نزدیکی و همگرایی روندی است مثبت . این پروسه باعث گشوده شدن دروازه ای می گردد که به نظر من بازگشت دوباره از آن وجود ندارد . اوپاما مخالفان قدرتمندی در خود امریکا و در کنگره امریکا دارد و مجبور است بر موانع متعددی که در مقابلش است، غلبه کند .

به لحاظ نظری کنگره می تواند هنوز هم کیوبا را از لیست کشور های حامی تروریسم بیرون نکند و هم چنان مانع رفع تحریم ها در مقابل کیوبا گردد . هنوز هم موانع و عدم قطعیت های زیادی وجود دارد . اما به صورت عموم من فکر می کنم تصمیم اوپاما در برابر کیوبا گامی جسورانه و قابل ستایش است اگر مردم امریکا بیشتر کیوبا را از نزدیک ببیند و بشناسند تغییرات زیادی در ذهنیت امریکائی ها در مورد کیوبا در ایالات متحده امریکا به وجود خواهد آمد .

طوری که به شما روشن گردید که چه گوارا آدم شرور و بد نیست بلکه کسی ست که برای فقراء و مردمان تحت ستم ایستاده است برای امریکائی نیز چنان خواهد شد ؟

بلی تقریباً همین قسم . فکر می کنم که اگر شهروندان امریکائی به این کشور زیبا سفر کنند و خودشان قادر به ساختن یک تصویر از سیستم و مردم کیوبا گردند خیلی مهم و ضروری است . صمیمیت ، اتحاد و همبستگی و مخصوصاً انسجام خانواده های کیوبائی مرا دوباره و دوباره تحت تأثیر خود قرار داده است .

راجع به این جنبه های زندگی کیوبائی ها چیز زیادی نوشته نشده است . شما جایی می روید و با زنی مقابل می شوید مانند یک مادر با شما محبت می کند . من وقتی ۹ ساله بودم مادرم را از دست داده ام ، در کیوبا مادر داشتن را دوباره و دوباره تجربه کرده ام . که مرا با صمیمیت قلبی ناگهان در آغوش کشیده اند و مانند یک مادر مرا نوازش کرده اند .

ویا با کسانی روبه رو شده ام که پرسیده ام : دخترت چند ساله است ویا پسر ت چه نام دارد ؟ و آن ها پاسخ داده اند که این کودکان از همسایه ها ویا از همکارانم است . اما از کودکان آن ها مانند کودکان خود مراقبت می کردند . والدین واقعی این را می دانند و یکی بالای دیگر شان اعتماد دارند و کودکان هم خود را مصون احساس می کنند چون به صورت مطمئن محافظت می شوند .

این در جامعه کیوبا مسأله بسیار معمولی است . من معتقدم که این نیز نتیجه مهم انقلاب است . در این مورد در کشور های غربی هیچ کس صحبت نمی کند .

برای مطبوعات و روزنامه های بزرگ در کشور های غربی پیوند و همبستگی در جامعه کیوبا کاملاً آشکار است واز آن آگاهی دارند اما این مسأله موضوع روزنامه نیست .

متأسفانه غرب به کمک روزنامه ها اغلب موفق بوده است . اکثریت کسانی که در باره کیوبا در ایالات متحده صحبت می کنند نمی دانند که یک زن کیوبائی که کار می کند کودکش از همان سنین خردی در کودستان ها در بین فامیل توسط همکاران و همسایه ها حمایت، نگهداری و مراقبت می شود و همه با محبت و خوشی از کودکان مراقبت می کنند مرا همیشه این مسأله تحت تأثیر قرار داده است این واقعاً قابل قدر است . صمیمیت عشق و دوستی و صداقت در جا های دیگر امریکای لاتین هم است و این یکی از ویژگی های مثبت اهالی امریکای لاتین است . در پورتوریکو هم عشق

مادران به کودکان شان وجود دارد اما دوستی و صمیمیت در کیوبا مشخصه تمام جامعه در برخورد با یک دیگر است. این تنها احساس من نیست.

یک ژورنالیست آمریکایی که در کیوبا زندگی و کار می کند به من گفت که چه طور کودکانش به خانه کودکان همسایه ها رفت و آمد می کنند و با صمیمیت و گرمی به سرعت توسط خانواده های کیوبایی قبول و پذیرفته شده اند نوع و سهولتی که در پذیرش کودکان انجام شد وی آن را با تمام وجودش حس کرده است من نمی دانم که واقعاً موضوع را روشن بیان کرده ام که منظورم چیست. دوستی خانواده ها در تمام دنیا وجود دارد اما در این جا کیفیت دیگری دارد برای من یک پدیده غیر قابل تصور است و پدیده غیر قابل تصور دیگر که در این جا دیده می شود که چطور مادران یک دیگر را کمک می کنند.

فکر رقابت و حسادت در آن جا مانند جوامع دیگر وجود ندارد که کدام کودک بهتر یا هوشیارتر و یا زیباتر است.

همبستگی جامعه یکی از اهداف چه گوارا بود

چه گوارا برای حق آموزش و پرورش مبارزه می کرد که تمام خانواده ها در یک جامعه ای مبتنی بر همبستگی جایگاهی شایسته و سزاواری داشته باشد. و این یکی از دستاورد های انقلاب به شمار می رود. یکی از محبوب ترین ادعاهای تبلیغاتی که به طور وسیعی برای سرنگونی انقلاب در امریکا پخش می کردند همیشه این بود که کمونیست ها می خواهند خانواده و کودکان را از هم دور کنند.

در المان زیادتیر دیده می شود که مادران به روی تلفون های همراه نسبت به کودکان خود بیشتر تمرکز می کنند. فردگرایی، خودپرستی و شرایط کار دقیقاً برای خانواده ها مناسب نیست.

یقیناً این همان چیزی است که باید در هنگام برخورد با جامعه کیوبا و تفاوتش با جوامع و سیستم های دیگر مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد. مفاهیم اصلی در کیوبا بزینس موفقیت فردی و زندگی لوکس نام ندارد بلکه تعلیم و تربیه استقلال و کرامت انسانی نام دارد.

کشور شما پورتوریکو آخرین مستعمره در قاره امریکا است کدام شانس برای جنبش استقلال طلبانه به نظر شما وجود دارد؟

بین پورتوریکو و کیوبا شباهت های زیادی وجود دارد هر دو مستعمره بودند و هر دو کشور امریکای لاتین هستند. چه گوارا بسیار فشرده در گیر مسأله پورتوریکو بود. تفاوت بین وضعیت در سال های ۱۹۶۰ و امروز بسیار زیاد است. در آن زمان جنبش قوی استقلال طلبانه با جنگجویان توده ئی که به نام **مخی تیروس** نامیده می شد وجود داشت اما از آن زمان تا کنون در اوضاع و شرایط تغییرات زیادی به وجود آمده است. اکنون مدل های مختلف تکامل یافته است. «چه» قیام مسلحانه در پورتوریکو را در آن زمان بسیار دشوار می دانست در حال حاضر به نظر من غیر ممکن است.

زمان جنگ های استقلال طلبانه و جنگ های چریکی در امریکای لاتین سپری شده است از همین سبب سؤال استقلال پورتوریکو در حال حاضر موضوع دیگری است که من با جزئیات آن را کمتر می دانم و زیاد در مورد آن چیزی گفته نمی توانم. پورتوریکو هنوز هم یک کشور امریکایی لاتین است. اما امروز تعداد بیشتری پورتوریکوئی ها در ایالات متحده امریکا زندگی می کنند تا در کشور خود.

چگونه نفوذ رو به رشد امریکائی های لاتین در سیاست ایالات متحده امریکا تأثیر می گذاشت؟ بسیاری این تصور را دارند که طرفداران باتیستا و گروه های کیوبائی های تبعیدی راست گرا لحن خود را از دست داده اند و تأثیر چندانی بر سیاست ندارند.

در واقع تغییراتی در عمل به وجود آمد. اهمیت امریکائی های لاتینی در ایالات متحده همچنان رو به رشد نهاده. آن ها شهروندان ایالات متحده امریکا هستند با حفظ فرهنگ خود، نحوه تفکر و مختصات خود به عنوان لاتین تباران امروز بسیاری از آن ها کارگران، عمله ها، کارگران برداشت محصولات زراعتی، کارگران نظیفات، پرستاران و کارمندان هستند. اکثریت اهالی امریکای لاتین مردمان ساده هستند نه نمایندگان الیگارشی..

با توجه به تعداد، نفوذ شان هم در ایالات متحده امریکا رشد می کند و موقعیت اجتماعی شان به تدریج سیاست را تغییر می دهد. به طور مثال فلوریدا مثل همیشه به یکی از ایالات مطمئن برای جمهوری خواهان تبدیل گردیده بود. اما اکنون در آن جا اکثریت برای دموکرات ها است.

در اورلاندو اکثریت قریب به اتفاق پورتوریکوئی ها اوباما را انتخاب کردند. در این تصمیم شان وعده های اوباما، که پس از پیروزی در انتخابات مناسبات بین امریکا و کیوبا را بهبود می بخشد رول مهم داشت. من مطمئن هستم که ۹۰ در صد اهالی امریکای لاتین که در ایالات متحده زندگی می کنند از سیاست جدید اوباما در برابر کیوبا پشتیبانی می کنند. همین لحظه گفتار چه گوارا به یاد آمد که پیش بینی کرده بود که امریکائی های لاتین در داخل ایالات متحده امریکا یک روز سیاست آن کشور را تغییر می دهند. بسیاری از عوامل و فکتورهای کوچک که با هم جمع شوند به تغییر سیاست های موجود کمک خواهد کرد. فلم ما در باره چه گوارا مطمئناً هیچ تأثیری بر سیاست نداشته است اما کمک کرده است تا مخاطبان ما در ایالات متحده امریکا تصور و ایده خود را در مورد امریکائی های لاتینی تغییر بدهند.

* هنر پیشه پورتوریکوئی برنده جایزه "اوسکار" بنیتو دل تورو ۴۸ ساله، به خاطر نقش مرکزی در فلم «چه انقلاب و چه گوریل» در نمایشگاه فلم «کان» بهترین جایزه مرد را از آن خود کرد

«Che hat keine Sonntagsreden gehalten»